

REDAKCAJA
ADMINISTRACJA
Rua Em. Faria, 842

Prenumerata roczna
W Brazylii 20\$00
W Argentynie, Urugwaju i Paragwaju 5 pezów argentyńskich
W U.S.A. itd. 2 dol.
Płatna z góry

Cena numeru \$300
Za Kurytybę \$400

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Primeiro Jornal em lingua polonesa na America do Sul

Adres na listy i przesyłki pieniężne:
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA — PARANA

NR. 1 KURYTYBA S. PAULO, NA NIEDZIELE DNIA 5 STYCZNIA ROK 1941

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR: PAWEŁ NIKODEM

1941

Z NOWYM ROKIEM spieszymy złożyć Czytelnikom, Agentom i Przyjaciółom najlepsze życzenia wszelkiej pomyślności.

Hasło nasze na rok 1941: — WYTRWAŃMY I WYGRAMY!

FELIZ ANO NOVO

Minister Aranha mówi

Departament prasy i propagandy w Rio urządził ostatnio szereg konferencji publicznych na temat owoców i osiągnięć Nowego Łału. Jedną z konferencji miał minister spraw zagran. Oswaldo Aranha, którego przemówienie podajemy w skrócie za prasą codzienną:

"Kraj nasz nie ma w historii swych zasług wyższej strażnicy ani też żaden inny lud nie posiada szlachetniejszej lekcji oddania dla spraw pokoju i sprawiedliwości — nad to, co jest zapisane w rocznikach dyplomatycznych Brazylii.

Dyplomacja brazylijska jest heroldem pokoju, organizacją ugód, polityką zgody, praktyką dobrego sąsiedztwa, równością ludów, opieką nad słabymi i obroną sprawiedliwości międzynarodowej. Jednym słowem, stanowi ona jedną z najwyższych i najczystszych sław cywilizacji prawnej i powszechnej. Dyplomacji to zawdzięcza nasz lud największą częśćkę swej wielkości, rozprzeźszenie granic, zaufanie u innych narodów, a nad wszystko używanie pokoju, w jakim żyje Brazylija, choć światem całym gromy i burze wstrząsają. Wielki i nieczłówny Joachim Nabuco, gdy miał mowę na uniwersytecie w Chicago, powiedział, że "tak jak istnieje polityka przelotnej chwili i niebezpieczna, równo z nią istnieje polityka inna, stała i gwarantowana. Nietrwającą jest ta polityka zagraniczna, która ma na celu zapewnienie sobie pomocy przy użyciu innego narodu, jako instrumentu. Polityka zagraniczna, która zasługuje na nazwę trwałej, usiłuje zbudować we współpracy z innym narodem wspólną przyszłość".

Minister, omawiając politykę prezydenta Vargasa, rzekł:

Kiedy prezydent Getulio Vargas zjawił się na uroczystości otwarcia konstytucyjnego zebrań narodowego, rzekł on w tejże sali i z tejże samej trybuny: "Brazylija żyła i chce żyć w dalszym ciągu w jaknajściślejszym powiązaniu poglądów z innymi państwami cywilizowanymi. Istotnie nie może ona uchylić się od tego obowiązku solidarności ludzkiej. W warunkach politycznych i gospodarczych, w jakich światu żyć przyszło, jest rzeczą niemożliwą, aby jakikolwiek kraj mógł się uchylić od współzawisłości międzynarodowego. Współpraca i wzajemna pomoc stają się coraz bardziej nieodzownymi czynnikami, które zapewniają pokój między narodami".

Min. Oswaldo Aranha skończył mowę takim ustępem: W chwili bieżącej pokój jest tak samo trudnym zagadnieniem dla świata, jak sama wojna, ponieważ wzajemna zawisłość międzynarodowa sprawia, że prawa nasze i przyszłość są tak samo niemal zagrożone, jak wśród wojny. Neutralność nie zapewnia dziś pokoju a tym mniej broni przed złymi skutkami wojny. "Wojnę wygrywa się, jak to gen. Dutra znakomicie wyraził w mowie mianej w Saycan, już w czasie pokoju.

Tak więc, moi panowie, przeżyjemy właśnie tego rodzaju

pokój, w którym gotujemy zwycięstwo lub klęskę naszej cywilizacji. Mamy przed sobą wielkie zadanie do wypełnienia, a jest nim zjednoczenie ludów amerykańskich — i w większym jeszcze stopniu zjednoczenie ludu brazylijskiego, przez gospodarcze, polityczne i wojskowe posilenie Brazylii. Tym sposobem wygramy pokój i zwyciężymy wojnę".

O discurso do ministro Aranha

Em prosseguimento da serie de conferencias dos ministros de Estado, sobre as realizações do Estado Novo, promovidas pelo DIP., o ministro Oswaldo Aranha pronunciou hoje, á tarde, importante conferencia, cujo texto resumimos a seguir:

A diplomacia brasileira é a ancila da paz, a organização da arbitragem, a politica da harmonia, a pratica da boa vizinhança, a igualdade dos povos, a proteção dos fracos, a defesa da justiça internacional. Enfim, uma das glorias mais altas e puras da civilização jurídica e universal. A ela deve o nosso povo a palavra maior de suas grandezas, a configuração de suas fronteiras imensas, a confiança dos demais povos, e, mais do que tudo o mais, o uso, e gozo da paz em que temos vivido os brasileiros, mesmo nos períodos de convulsão por que tem passado o mundo. O grande e incomparavel Joaquim Nabuco, falando na Universidade de Chicago, afirmou que, assim como existe uma politica passageira e perigosa, existe outra, permanente e garantida. A especie que nao dura é a da politica exterior feita para garantir-se um auxilio buscando apenas, o interesse imediato da propria nação, isto é, usando outra nação como seu instrumento, a politica exterior que se pode qualificar de permanente é aquela em que uma nação procura construir, ao lado da outra, um destino comum".

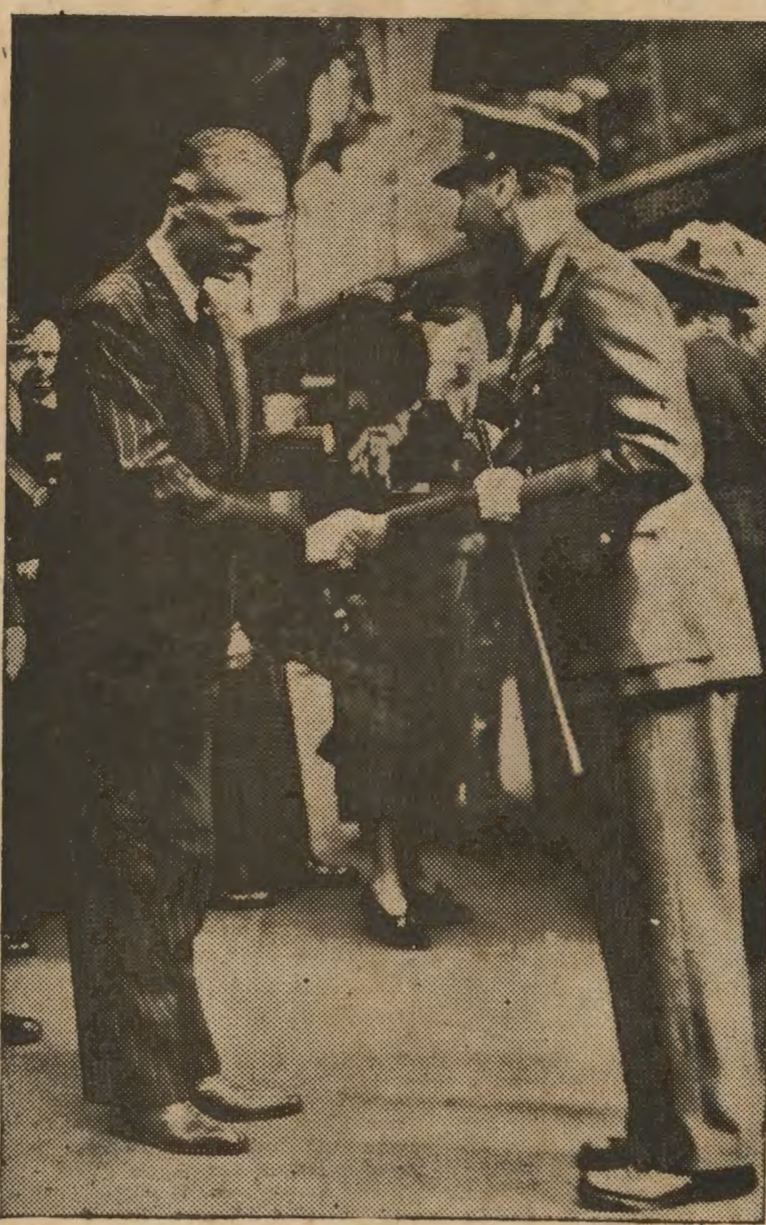
Falando sobre a politica do presidente Vargas, disse:

Comparando a solenidade da instalação da Assembléa Nacional Constituinte, nesta mesma sala e desta mesma tribuna, o presidente Vargas anunciou: "O Brasil tem vivido e quer continuar a viver na mais estreita uniao de vistas com os Estados civilizados. Nem pode, mesmo, furtar-se a esse dever de solidariedade humana. Dadas as condições politicas e economicas do nosso tempo, é impossível a qualquer país subtrair-se ao convívio internacional, á cooperacao e assistencia mutua. Impõe-se cada vez mais como fatores essenciais para a estabilidade da paz entre os povos". A conferencia terminou com os seguintes períodos: "A paz destas horas é tão grave para os povos quanto a guerra, porque a inter-dependencia universal faz com que os direitos e destinos nossos estejam quasi tao ameaçados como os dos beligerantes. A neutralidade nao assegura a paz e menos ainda a protecao contra os malefícios da guerra. A guerra, como disse com grande acerto o general Dutra, em seu magnifico discurso de Saycan, ganha-se na paz.

Pois bem, meus senhores, estamos vivendo esta paz, na qual preparamos a victoria ou a derrota da nossa civilização. Está assim em nossas mãos trabalhar pela uniao dos povos americanos, mas acima de tudo, pela uniao do povo brasileiro e pelo fortalecimento economico, politico e militar do Brasil, para ganharmos a paz, derrotando a guerra".

Od Administracji

Niejednokrotnie dawaliśmy wyraz wdzięczności dla pp. Agentów, którzy wzorowo i z poświęceniem pracują dla dobra Gazety i Czytelników. Są niestety, i wyjątki. Chwilowo nie chcemy podać jeszcze do publicznej wiadomości nazwiska jednego z wyjątkowych panów, który pobrat od Czytelników prenumeraty i przetrzymuje je u siebie, nie odpowiadając nawet na nasze listy. Krzywdzi on i Czytelników, którzy wpłacili u niego prenumeraty, i Wydawnictwo, pracujące w tak ciężkich, jak dotychczas, warunkach. — Na dzisiaj dosyć.

SPRZYMIERZENI: Król Wielkiej Brytanii Jerzy VI i Prezydent Rzplitej Polakiej Władysław Raczkiewicz. — Os Aliados: O Rei da Inglaterra e o Presidente da Polonia.

ROOSEVELT O POLAKACH

W programie, wydanym w związku z odsłonięciem pomnika generała polsko-amerykańskiego Kazimierza Pułaskiego w Poughkeepsie (Stany Zjednoczone AP.), został zamieszczony list Prezydenta Roosevelta, w którym między innymi czytamy:

"Polacy i Polki przybywali do Nowego Świata od zarania dni kolonialnych. Każde ich pokolenie przyczyniło się do budowy naszego kraju. W dziedzinie sztuki i nauki, w handlu i przemysłu, w służbie wiernej dla tych skupisk, w których się osiedlali, nasi obywatele pochodzenia polskiego wywiązywali się z obowiązków i zobowiązań przyjmowanych na swe barki jako niużący swobodę i wolne rzędy.

Składając hołd pamięci Pułaskiego, czcimy zasady wolności i swobody, za które on walczył i w obronie których oddał życie. Jakkolwiek nie mogły wziąć udziału w odsłonięciu, pragnę solidaryzować się z tymi, którzy podjęli się tej chwalebnej imprezy. Będę przeto wdzięczny za wyrażenie wszystkim obecnym, moich serdecznych gratulacji oraz najgorętszych życzeń osobistych".

Roosevelt o polakach

No programa das festividades da inauguração do monumento dedicado á memoria do general

ŚWIĘTA BEZ BOMB

Londyn. Ludność Londynu mogła spędzić w spokoju święta Bożego Narodzenia, ponieważ nastąpiła przerwa w nalotach z jednej i drugiej strony. Było to jakby milczące porozumienie między obu wojskami nieprzyjacielskimi.

Berlin. Niemiecki komunikat urzędowy potwierdza, że w nocy wigilijnej lotnictwo niemieckie nie wykonało żadnego nalotu na Anglię, ani też wzajemnie lotnicy brytyjscy nie bombardowali żadnej miejscowości w Rzeszy. Potwierdza się zatem fakt przerwy wojennej w święta.

polono-americano Casimiro Pułaski um Poughkeepsie (Estados Unidos), um dos portos era a leitura da carta enviada pelo pres. Roosevelt na qual entre outras temos:

"Os poloneses povoaram o Novo Mundo desde o despartar dos dias coloniais. Cada uma das gerações concorreu para erigir a grandesa do nosso país. No campo da arte e sciencia, do comercio e na industria, no fiel cumprimento dos seus deveres com relação as comunidades que formavam, os nossos cidadãos de descendencia polonesa desempenhavam as suas tarefas como verdadeiros amantes da liberdade e amantes do governo livre.

Prestando pois essa homenagem á memoria de Pułaski reverenciamos tambem os principios da liberdade pela qual ele lutou e em defesa da qual depositou em holocausto a sua propria vida. Comquanto não possa tomar parte pessoalmente á inauguração desejo, solidarizar-me com aqueles que tiveram a feliz ideia de promover esse grandioso ato. Sentir-me-ei reconhecido por poder congratular-me com todos os presentes e desejar a todos os mais colorosos votos para o bem estar pessoal".

ŻYCZENIA

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przesyłam na ręce Pana Konsula Generalnego dla Rodaków zamieszkałych w Paranie serdeczne życzenia, aby rok przyszedł przyniósł nam upragnione zwycięstwo i triumf idei sprawiedliwości i wolności dla Narodu Polskiego, który dla tych szczytnych ideałów poniósł największe ofiary i najwięcej wycierpiał. Jednocześnie zechce Pan Konsul Generalny podziękować w moim imieniu tym wszystkim Rodakom, którzy przesłali na moje ręce życzenia będące jednym jeszcze dowodem niezłomnej wiary w końcowe zwycięstwo naszej słusznej sprawy.

Dr. Tadeusz Skowroński
Poseł R.P.

Tradução

Por ocasião do Natal e Ano Novo envio as mãos do Sr. Consul Geral da Polonia — para todos os Poloneses residentes no Paraná, as mais cordiais votos para que o proximo ano nos traga a almejada victoria e triunfo da ideia de justiça e liberdade para a Nação Polonesa, que para esses elevados ideais tem feito os maiores sacrificios e tem suportado os maiores sofrimentos. Outrossim, peço ao Sr. Consul Geral agradecer, em meu nome, a todos os patriotas que me enviaram as felicitações, as quais representam mais uma prova da inquebrantavel fé na victoria final da nossa justa causa.

Dr. Tadeusz Skowroński
Ministro da Polonia.

Groźba wojny na Bałkanach

Sofia (Bułgaria) W stolicy bułgarskiej panuje przekonanie, że Hitler jest zajęty przygotowaniem do wojny błyskawicznej przeciw Rosji, i wyprawa nazystów przeciw bolszewikom nastąpi w ciągu stycznia. Donosi o tem amerykańska Zjednoczona Prasa.

Stambuł (Turcja). Choć zagraźniczne koła wojskowe twierdzą, że nie mają wiadomości co do ruchów wojska niemieckiego drogą przez Węgry na wschód, to jednak z poważnego źródła dowiedziano się, że Rzesza skłupiła na ziemach polskich wzdłuż granicy z sowietami, 70 dywizji w sile 1,400,000 żołnierzy. W drodze do Rumunii ma się znajdować 15 do 18 dywizji niemieckich. Siły tutejskie na północ i od południa Karpat wynoszą łącznie od 85 do 90 dywizji, co przedstawia siłę blisko 2 miliony chłopów.

Porto de guerra nos Balcanos

Sofia (A.N.Br.) Conforme um despacho da "United Press", acredita-se

aquí que o chanceler Hitler este a preparando uma „Blitzkrieg“ contra a Russia, para o janeiro de 1941.

— Stambuł (UP. am.) Muito embora os circulos militares estrangeiros bem informados declarem carecer de confirmacao as noticias sobre movimentos de tropas allemas na Hungria, uma fonte autorizada revelou que a Alemanha tem atualmente cerca de 70 divisoes concentradas na fronteira teuto-sovietica na Polonia. Essas divisoes comprehendem um total de 1.400.000 homens. Juntamente com as 15 ou 18 divisoes que, segundo se diz, estão em viagem para a Rumania, as for as germanicas a leste e a sudeste da Europa se elevam a 85 ou 90 divisoes, isto é pouco menos de 2 milhoes de homens.

Anglia nie zna słowa „klęska“

Waszyngton. „Najbliższe trzy miesiące są krytyczne dla W Brytanii, jest jednak śmieszna rzeczą przypuszczać, aby Anglia miała paść w wojnie z Rzeszą. Słownik angielski nie zna wyrazu „klęska“. Tak oświadczył Artur Purvis, szef brytyjskiej misji zakupów w St. Zł., który wrócił świeżo z Londynu, gdzie miał sposobność zapoznać się z bohater-skim nastrojem ludu angielskiego.

Zapamiętaj

dobrze
ten
znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmarcia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych „leceń".

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladownictwa! Zadzajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i rowy wynalazek „**DELICIOSO**“ z soku pomarańczowego bez alkoholu **Z BROWARU ATLANTICA** - Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefony 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Wydawanie kawy

Jak wiadomo, państwa, które prowadzą między sobą wojnę w Europie, zwalczają się wzajemnie blokadą. To ograniczenie żegluga rozciąga się na wszystkie porty świata, uniemożliwiając wywóz towarów do krajów Starego Kontynentu. Również jest rzeczą niemożliwą, by statki obsługujące porty Stanów Zjednoczonych zarzucały kotwicę w parańskim porcie Paranaguá. Z powodu ograniczeń wojennych Ameryka Północna stała się jedynym rynkiem zbytu dla niektórych naszych produktów. W ten sposób parańska gospodarka kawowa otrzymała ciężki cios, co godzi również w interesy finansowe stanu. Tylko przetwarzanie kawy parańskiej w portach Santos i Rio de Janeiro na większe jednostki floty Lloydów Brazylijskiego może zapobiec zrujnowaniu Interwentor Federalny wzięwszy pod uwagę, iż podatek wywozowy stanowiący mógłby utrudniać przetwarzanie, nie wahał się wydać dekret, znoszący rzeczoną podatek do czerwca r. 1941, otwierając w ten sposób szeroko bramy wywozowi kawy do portów, które okażą zapotrzebowanie tego parańskiego ziemniaku.

Dzień telefonistek

Odbył się uroczysty „Dzień Telefonistek” świętowany w niedzielę dn. 22 grudnia. Związane z dniem tym uroczystości miały przebieg bardzo wesoły i odbyły się w atmosferze szczerzej serdeczności. Rano została odprawiona msza w katedrze, a popołudniu odbyła się herbata w t-wie wychowania fizycznego „Jahn”. W tymże samym towarzystwie w nocy uroczystości zostały zakończone zebraniem, gdzie przy obecności przedstawicieli władz, kierowników kompanii telefonicznej, przedstawicieli prasy i wielkiego tłumu zaproszonych gości odbyła się uroczysta akademii. Przemawiało kilku mówców. Następnie zabrano głos jedną z telefonistek, która w gorących słowach złożyła w imieniu towarzyszek pracy hołd brazylijskiemu sztafardowcy. Po skończeniu akademii rozpoczęła się o-

żywiony bal, który przeciągnął się do pierwszych promieni jutrzeźni.

„Marelio Dias”

Kończąc się prace związane z urzędem kontrolnym podległym „Marelio Dias”, którego wodowanie nastąpiło niedawno w zatoce Rio de Janeiro. Wkrótce nowy statek zostanie włączony do floty wojennej brazylijskiej. Wyznaczono już załogę nowej jednostki bojowej.

Sprzęt wojenny

Stosownie do oświadczeń rządowych, w bardzo bliskiej przyszłości Brazylija będzie wyrażać sama cały swój sprzęt wojenny, nie wyłączając armat. Również fabryki brazylijskie obsługujące będą potrzeby naszej sieci dróg żelaznych.

Kosztowny ładunek

Statek „Siqueira Campos”, który opuścił Gibraltarię z sprzętem wojennym dla wojska brazylijskiego ważył 20 tysięcy kontów.

Zawsze niepoprawni

Sekretarz wychowania stanu Bahia rozkazał wszcząć surowe śledztwo, by wyśledzić poważne przekroczenia przeciw prawu unarodowienia, którego dopuściło się pewne kolegium, kierowane przez Niemców w mieście S. Salvador.

Teatr dziecięcy

Przeszło 130 dzieci w odpowiednich przebrańach wzięło udział w przedstawieniu, danym przez Teatr Dziecięcy w S. Paulo.

Filantropia

Komandor Filisberto Peixoto Fonseca, który niedawno obchodził w sposób uroczysty swe 70-letnie urodziny, rozdarował pomiędzy towarzystwa dobroczynne przeszło 30 tysięcy kontów.

Brazylijczycy w Portugalii

Brazylijski Konsul Generalny w Lizbonie, p. Pinto Dias zawiązał obywateli brazylijskich, zamieszkujących środkową i południową Portugaliją, by się zjawili w konsulacie, celem wpisania się na listy spisu ludności r. 1941.

Nie będzie nowych podatków

Minister spraw wewn. Francisco Campos nadał telegram na ręce prezydenta Rady Administracyjnej w stanie Parana, dając wyraźne zlecenie, że nie wolno ustanawiać nowych podatków ani stanowych ani municypalnych, jakoteż nie wolno powiększać dotychczas istniejących podatków.

Powódzie

W stanie Minas spadły wielkie deszcze, skutkiem których wzbierała rzeka Paranaíba i wystąpiła z brzegów. Straty ogromne. 30 osób znalazło śmierć w spiętrzonych nurtach, około 4 tysiące rodzin jest bez dachu nad głową. Najwięcej ucierpiał miasto Juiz de Fora, S. João del Rey i Campo Belo.

Goście francuscy

Bawił w Kurytybie Henri Torres, jeden z najgłośniejszych adwokatów francuskich, dziś uchodząca wojenny, i dał tu kilka konferencji na zaproszenie związku adwokatów i dziennika „O Dia”. Równocześnie odwiedziła też Kurytybę Vera Koréne, artystka teatrów paryskich, znajdująca się na uchodźstwie. Wśród tych, którzy witali znakomitych gości francuskich znajdował się dr. Bronisław Roguski, znany adwokat w Kurytybie.

Nawkos Szkoły Normalnej

Jedyna Apteka Polska w Kurytybie

Farmacia da Criança

Posiada stale na składzie wszelkie lekarstwa krajowe i zagraniczne. Wykonuje się sumiennie wszystkie recepty lekarskie.

Swój do swego!

Hanna Radziwińska, Rua Emiliano Pernetá, (Aquadabam), 139

Pierwszorządny w S. Paulo Zakład Krawiecki. Wykonuje garnitury męskie z największą dokładnością podług wymagań nowoczesnej estetyki. Wincenty Pozerski, Rua Viso Rio Branco, 702, róg Rua Duque de Caxias, TELEFON 4-4677 (34-40)

W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do Wawrzyńca Olczyka. Pensjonat polski i Bar. R. Alfonso Pena 417, S. PAULO 42-40

Rodacy chorzy. Wasze zdrowie ma pełno niespodzianek. Źródło zdrowia — Lekarstwo Carminalivo Plazuka. z ziół i korzeni leczniczych; szybko działające na choroby żołądka, kiszek i wątroby. Również na ból lub zawrót głowy, kolki, wymioty, brak apetytu i ogólne zaburzenia w organach trawiennych. Sprzedaje się w aptekach i składach aptecznych. Cx. postal, 1043—S. Paulo. Potrzebujemy reprezentantów w interiorze z wyjątkiem Parana i S. Catarina (22-4)

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych SPRZEDAŻ I KUPNO. Zadolenie kupującego w wielkim wyborze; staranne wykończenie i racjonalna cena. Edward Ludkiewicz, Rua Monsenhor de Andrade, 235, Blisko kościoła Braz—S. Paulo

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo. Av. do Estado 1855 (ant. 12). Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz. Zebrania miesięczne — w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 5 pp. Biblioteka otwarta w każdą środę godz. 8—10 wiecz.

CUKIERNIA POLSKA „MAZURKA” F. SZANKOWSKA & SYN. S. PAULO, ul. Sebastião Pereira, 118 (Sta Cecilia); Tel 5-5403. Specjalności: Pączki warszawskie, serniki krak., toły wysm. anito. Przyjmuje zamówienia na wszelkie uroczystości. Wysyła do domów 13-41

NOWI LEKARZE-DENTYŚCI

Mieczysław D. Osinski. Syn Andrzeja i Bronisławy z Osinski, rodem z Ponta Grossy ukończył z powodzeniem studia na Uniwersytecie Parańskim, otrzymując dyplom chirurga-dentyści. Zamierza pracować w Iraty, gdzie ma rodzinę i cieszy się szerokimi znajomościami.

Olgierd Hessel. Rodem z Rio Azul w Paranie, ukończył chlubnie studia uniwersyteckie z dyplomem lekarza-dentyści. Jest synem znanego kupca i zasłużonego działacza społecznego p. Mariana Hessa, z którym po przyjeździe do Iraty dzielił jego radość. Otworzył konsultorium w Rio Azul.

Życzenia świąteczne

Dziękujemy uprzejmie za życzenia świąteczne i noworoczne, które otrzymaliśmy od następujących osób i firm: Z Parany Stanisław Tempski z Rodziną w Kurytybie, Fabryka i odlewnia żelaza Mueller Irmãos, Dr. Władysław Bukowski w Ponta Grossie, Caixa Beneficente S. Roque w Pirakwarze. Z Sta. Cat. państwo Stanisławowstwo Werpachowscy w Itaipu. Z S. Paulo: T-wo Polskie im. Marszałka Piłsudskiego, prezes T-wo Henryk Mirgałowski, wiceprezes T-wo Stanisław Dekarzewski, Borys Czernerucki (telegram), Władysław Magierowski, firma „Linoty do Brasil”. (Two im. Piłsudskiego wydało w tym roku na gwiazdkę pomysłowy druk z podniosłym wierszem okolicznościowym i stylizowanym rysunkiem o polsko-brazylijskich motywach). Z Londynu: opłatek od Światowego Związku Polaków. Z Chicago: Leon T. Walkowicz, imieniem Polsko-Amerykańskiego T-wo Historycznego. Z Sta. Cat. Józef Angulski z Rodziną.

Wizyta

Z wizytą świąteczną przybył do Kurytyby p. A. Zarajczyk z S. Paulo, który po zasłużonym panu Holeskim prowadzi tam sprawy Gazety. Pan Zarajczyk przyniósł nam pozdrowienia od paulistańskich Czytelników. Jest on nauczycielem w szkółce polskiej w Villa Anastacio, funkcjonującej z powodzeniem, za zezwoleniem władz szkolnych. Uczęszcza do niej działwa miejscowych robotniczy, którym należy się uznanie za dbałość aby dzieci nie zapomnieli języka ojczystego, bo im więcej języków człowiek zna i posiada, tem większe ma w życiu widnokręgi. Szkołą tą opiekuje się czynnie T-wo Polskie im. Piłsudskiego w S. Paulo, znane ze swej ruchliwości.

Z Uniwersytetu

Dowiadujemy się, że wydział dentystryczny na Uniwersytecie Parańskim ukończył w tym roku z chlubnymi dyplomami: p. Zofia Łobos z Kurytyby, p. Olgierd Hessel z Rio Azul i p. Mieczysław Osinski z Iraty. Nowym lekarzem-dentystą i ich Rodziną składamy najlepsze życzenia, życząc pełni powodzenia w życiu.

Czeskie Radio

Bostońska stacja radiowa W. R. U. L. w Stanach Zjednoczonych nadaje codziennie w języku czeskim i słowackim, i jest bardzo wyraźnie słyszalna w Brazylii. Nadawanie zaczyna się o 20 godz. i trwa 1 1/2 godziny. Rozpoczyna się hymnem czeskim, słowackim, przeglądem wiadomości światowych, ostatnimi telegramami i muzyką czeskich i słowackich kompozytorów. Program kończy się śpiewem „Byliśmy i będziemy”. Nadają na dwóch falach 6,5110 i 11,7110 metacykłów, mniej więcej 49 lub 27 metrów.

Dr. Romana Chorośnicka

Dowiadujemy się, że dr. Romana Chorośnicka wyjechała do Iraty, gdzie otworzy swe konsultorium przy aptece państwa Hesselów, „Farmacia Brasil”. Należy złożyć gratulacje miastu Iraty i oklicznym naszym kolonom, że dr. Chorośnicka obrata je sobie na siedzibę. Dr. Chorośnicka jest specjalistką od chorób kobiecych i dziecięcych i pobyt jej w tamtych stronach będzie bardzo pożyteczny. Ma ona za sobą szeroką praktykę w szpitalach kurytybskich, w szpitalności w szpitalu położniczym i dziecięcym, dlatego też Iraty powitało radośnie nową lekarzkę. Dr. Romanie Chorośnickiej towarzyszą nasze najlepsze życzenia.

NOTÍCIAS DO PAÍZ

— Depois de estabelecido o bloqueio marítimo pelas potencias que lutam na Europa, o qual se estende por todos os pontos do globo impedindo a exportação para o Velho Mundo e verificada a impossibilidade de fazerem escala no porto de Paranaíba os navios que fazem linha dos Estados Unidos—mercado que passa a ser o nosso maior consumidor — a produção cafeeira do Paraná entrou a sofrer a retenção atingindo a economia dos produtores e os interesses financeiros do Estado. Somente o transbordo para os portos de Santos e de Rio, onde o embarque nas unidades do Lloyd Brasileiro se torna facil, poderia solucionar o problema. Atendendo a que o imposto estadual de exportação viria dificultar esse transbordo, não teve duvida o Interventor Federal no Estado do Paraná em baixar o decreto que aboliu o mesmo imposto até o mes de Junho de 1941, abrindo assim largas portas afim de que o café do Paraná vá ter aos mercados que o desejam, sem maiores embaraços tributarios.

— Revestiram-se de maior brilho os festejos do „Dia das Telefonistas” levados a efeito domingo dia 22. Todas as comemorações decorreram num ambiente de alegria e de cordialidade desde a missa rezada na catedral, até o chá na sociedade Jahn. As comemorações terminaram com uma reunião à noite nos amplos salões da referida sociedade, onde na presença de representantes das autoridades, dos diretores da cia telefônica, representantes da imprensa, e grande numero de convidados, teve lugar uma sessão solene, no decurso da qual deixaram-se ouvir muitos oradores. A seguir tomou palavra uma representante das telefonistas que fez uma saudação a Bandeira. Encerrada a sessão teve inicio o baile que se prolongou até alta madrugada.

— Continuam os trabalhos para o completo aparelhamento do contatorpedeiro „Marelio Dias” ha pouco lançado ao mar no Rio, e que não demora ser incorporado a esquadra. A equipagem para esse navio de guerra ja esta sendo designada.

— Segundo declarações officias dentro de muito pouco tempo, o Brasil estará fabricando todo o material necessario as suas forças armadas, inclusive canhoes e as suas estradas de ferro.

— O „Siqueira Campos” que acaba deixar Gibraltar com destino ao Rio, traz 20 mil contos, aproximadamente, em material de guerra para o nosso exercito.

— O secretario da Educação da Baía mandou abrir inquerito para apurar grave irregularidade cometida contra a lei de nacionalis oão por um colegio dirigido por alemães em S. Salvador. — Nada menos de 130 crianças vestidas a carater, tomaram parte na representacao ha pouco levada a efeito pelo Teatro Infantil da Capital de S. Paulo.

— O comendador Felisberto Peixoto Fonseca que ha pouco festejou de maneira muito significativa seu 70-o aniversario—ja doou a instituições mais de 30 mil contos de reis.

— O Consul Geral do Brasil em Lisboa, sr. Pinto Dias, convidou os cidadãos brasileiros residentes em Portugal, centro e sul do pais, a comparecerem ao consulado, afim de ser procedida sua inscricao para os efeitos do recenseamento de 1941.

— O Ministro Francisco Campos em telegrama enviado ao presidente de Conselho Administrativo no Est. do Parana baixou rigorosa instrução no sentido de não ser permitida a criação de novos impostos ou majoração dos ja existentes quer pelo Estado ou Municipio.

— No Estado de Minas Gerais as chuvas ininterruptas que desde há dias vem caindo provocaram o transbordamento do rio Paraiubuna em conseqüencia do que verificados cerca de 30 mortos e prejuizos verdadeiramente catastróficos. 4.000 familias estão desabrigadas e os prejuizos montam a milhares de contos; as cidades que mais sofreram são Juiz de Fora, S. João del Rey e Campo Belo. — Visitou Curitiba Henri Torres um dos mais conhecidos advogados franceses, hoje refugiado de guerra o qual a convite da Ordem dos advogados e do jornal „O Dia” promoveu varios conferencias. Tambem visitou Curitiba Vera Koréne artista dos teatros parisienses, atualmente exilada. Entre as pessoas que cumprimentaram os ilustres visitantes, notamos o dr. Bronislaw Roguski.

— Estação de Radio de Boston — W.R.U.L. — (Estados Unidos) irradia diariamente programa em linguas tcheca e slovaes, que é nitidamente ouvido no Brasil. Irradiação começa exactamente as 20 horas, com o hymno tcheco e slovaes seguindo-se depois comentarios sobre os ultimos acontecimentos, musica dos compositores tchecos e slovas, noticias da guerra finalizando o programa com a canção „Fomos e Seremos” (Byli jsme a budem) as 20 e meia horas.

„Lacznosc i Zgoda”

Zarząd T-wo Dobroczynności „Lacznosc i Zgoda” zaprasza swych członków wraz z rodzinami na zabawę taneczna, mającą się odbyć dnia 4 stycznia 1941, o godz. 21-ej, w lokalu wianym, przy ulicy Ebano Pereira, 502. Za Zarząd—W.A. Kopusziński 1-szy sekretarz.

BOL. Jedynym środkiem dla usmierzania go jest UŻYCIE BALSAMU STA. HELENA

S. P. Wanda Maria z Cichockich Czarnobajowa. Po ciężkiej chorobie i operacjach, zaopatrzona Ostatnimi Sw. Sakramentami, zmarła w dniu 29. listopada 1940 r., w domu własnym na Cascara w mun. Gnaporó RGRS. Przy udziale Rodziny, krewnych i licznych znajomych z kolonii i miasteczka, po żałobnej Mszy św. odbył się pogrzeb na miejscowym omentarzu. S. p. Wanda Czarnobaj pozostawia w ciężkim smutku męża Piotra, jedynego synka i dwie córeczki. Zmarła w młodym wieku, bo liczyła tylko 31 lat. Pomimo starannej pomocy lekarskiej najpierw w Casca, potem w Porto Alegre, zmarła w własnym domu, krótko po operacji. Była dobrą katoliczką, gorącą Polką, wierną żoną i wzorową matką. Wszystkim, którzy okazali mi pomoc i mieli dla mnie słowa pocieszenia, a następnie wzięli udział w odprawieniu drogi nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, składam serdeczne „Bóg Zapłać!” — Niech spoczywa w Panu. PIOTR CZARNOBAJ Z RODZINĄ.

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych. We wszystkich aptekach i drogeriach. Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

UWAGA. Wielki i różnorodny dobór materiałów letnich nadszedł do znanego składu. Ao Mundo das Casemiras. Materiały wełniane, brimy i „Palm-Beach” po cenach wyjątkowo niskich. DOKŁADKI KRAWIECKIE. Mówimy po polsku, po ukraińsku i po niemiecku. Rua 15 de Novembro nr. 139 — Telefon 1413. Nie posiada filii

Cygarneki od 800 rs.—20\$. Cygarneki od 4\$-20\$. Obcas gumowe od 2\$500. Szczołki i pasty do zębów. 1000 bi buzek od 2\$. Nasiona świeże. Charutaria Liberty FLORECKI — Rua do Rosario, 64

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiety. FLUXO-SEDATINA (REGULATOR WIEKIA). Kobieta nie będzie wycel cierpiała. W 2 godzinach ustają kolki maciczne. Środek zastosowywany jest przy upławach, bólach pericycznych, po porodzie, krwawieniu itd. Środek uspokajający i wzmacniający. FLUXO-SEDATINA jest zalecaną przez 10.000 z górą lekarzy. FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Tańce. Panna, znająca dobre tańce klasyczne, potrzebna natchmiast. Zgłosić się do Konserwatorium Muzycznego „Sta Cecilia”, rua Pres Faria nr. 430. Wieczorem od godz 18-tej.

Granja Santa Anna. Dr. Carlosa Hellera w Campo Comprido pod Kurytybą — ma na sprzedaż cielę czystej rasy holenderskiej. Ponadto wieprze (kury i maciory oraz prosięta) czystej rasy białej. Dr. Carlos Heller, Campo Comprido

Pensjonat „Sępniewska”. Rua B. do Rio Branco, 263. Przyjmuje przyjezdnych do Kurytyby. Pokoje czyste. Obsługa pierwszorzędna. Ceny przystępne. Kąpiele gorące i zimne. Dla miesięcznych ceny specjalne.

Pugilaresy od 2\$—30\$. Nożyczki od 2\$—15\$. 500 papierosów \$800. Pendzle do golenia od 2\$—15\$. Isqueiro. 2\$500—20\$. Lusterka od 500 rs.—20\$. Florecki — charutaria Liberty Rua do Rosario, 64

Kucharka do dobrej rodziny, mówiąca także po portugalsku, potrzebna zaraz za dobrą zapłatą. — Rua Colombo, 244.

...Romana
...tir a Irati
...torio jun-
...e as cir-
...dr. Choro-
...doença de
...al naquelas
...utilidade,
...omana in-
...a prática
...A dr. Ro-
...anham as
...s.

...Cygarni-
...ve od 28500
...1000 bi
...ty
...sario, 64

...RYCIE
...MA
...clerplata
...z kolki
...uje się
...perjo-
...krwa-
...wzmac-
...zalecaną
...arży.
...uje się

...brze tańca
...na natych-
...erwatium
...rua Free
...od godz

...ma
...mpo Com-
...enderskiej.
...mactory o-
...biaje].
...Comprido

...owska
...no, 263
...do Kurty-
...pierzso-
...apielo go-
...nych ceny

...yżyczy od
...\$800. Pen-
...Isqueiro.
...0 rs.—20\$.
...Liberty
...64

...lżyny, mó-
...o portugal-
...obrá zapła-

...opera.
...w. Sa
...lsto
...na
...RGrS.
...ych i
...mia-
...odbył
...menta-

...pooz-
...a Pio-
...reozki.
...iozyła
...i po-
...Casca,
...ra w
...eracji.
...Polka,
...mie
...żeniu
...ładam

...ZINA.

— 66 —

— 102 —

— 107 —

— 111 —

— 106 —

— 86 —

— 103 —

— 86 —

— 103 —

— 86 —

— 103 —

— 86 —

— 103 —

— 86 —

— 103 —

— 86 —

— 103 —

...Nasajutrs popołudniu, gdy słońce promieni słoneczny
...zajrzal do mojej pieczary.
...Do dzisiaj nie wiem, jak długo spałem. Może
...przespałem dwa lub trzy dni, ktoś to wie? Lecz
...w każdym razie, gdy wstałem z łóżka, byłem zu-
...pełnie zdrowy na ciele i na duchu. Zdało mi się,
...że mój powrót do zdrowia nastąpił w dniu 29-go
...czerwca.

...których nie znałem zupełnie i nie wiedziałem, na
...co się mi mogą przydać.
...Sukkatem korzenia kassawy, z którego India-
...nie pieką chleb, lecz nieestety nigdy nie mogłem
...go znaleźć. Tu i ówdzie widziałem wysokie rośliny
...aloesu, lecz wówczas jeszcze jej nie znałem. Wi-
...działem również kilka krzewów trzciny cukrowej
...w stanie dzikim, nie nadających się do uprawy.
...Zadowodniłem się nowymi odkryciami i wracałem
...zakopiony w myślach o tym, jaki użytek mógłbym
...mieć z tych wszystkich roślin, które widziałem.
...Oczywiście, nie dochodziłem do żadnego wniosku,
...bo przede wszystkim będąc w Brazylji mało inte-
...resowałem się tymi sprawami i prawie wcale nie
...znałem się na uprawie roślin poza trzcina cu-
...krowa.

...Następnego dnia, 16 lipca, poszedłem znowu
...tą samą drogą i zapuściwszy się dalej, niż dnia
...poprzedniego, doszedłem aż do końca strumyka,
...gdzie wspania była bardziej salesona, niż na wy-
...brzezi. W tej części znalazłem rozmaite owoce,
...głównie melony rosące na ziemi w wielkich ilo-
...ściach i winogrona na krzewach. Sok winy spły-
...wał po gałęziach, bo winogrona w tej porze były
...bardzo dojrzale i zanurzałem dłoń ich obfitość.
...Odkrycie to sprawiło mi wielką niespodziankę.
...Byłem niezwykle zadowolony, lecz jakże mi się
...jść je na surowo, pamiętając o tym, że podczas
...pobytu mego w kraju Berberów, kilku Anglików
...umarło po zjedzeniu daktyli winogron. Postano-
...wiłem jednak zrywać je i suszyć na słońcu, wie-

...W owym czasie prawdziwą niespodzianką
...sprawiło mi powiększenie się mojej rodziny. Przed
...kilku tygodniami zginęła gdzieś moja kotka. Już
...byłem przygotowany, że nie ujrzę jej więcej, gdy
...nagle, ku memu wielkiemu zdumieniu, wróciła w
...koncu sierpnia z trzema kociętami. Kocięta te nie
...były zupełnie podobne do naszych kotów, przypo-
...minały raczej dzikie koty, których dość dużo
...widywałem na wyspie. Obydwa dotychczasowe koty
...były kotkami, więc rozważałem się ich do tej
...pory nie było możliwe. Niestety od powrotu kotki
...z małymi, koci ród w moim domostwie poczęł się
...mnożyć z taką zastraszającą szybkością, że w końcu
...zmuszony byłem zabijać wszystkie legnące s s s
...kocięta i wrzucać je do morza.

...Od 14 do 26 sierpnia deszcz padał, nie ustając
...ani na chwilę, więc nie wydałem się zupełnie z
...domu. W obawie przed ponownym zasięgnięciem.
...W tym długim okresie, w zupełnej niemal bescyn-
...ności, poczułem odczuwać dotkliwy brak mięsa, bo
...zawszy się wyczerpały. Wreszcie jednego dnia, przy

...Zaczęłem stawiać sam sobie pytania: — Czy
...Bóg nie pomógł mi do wyleczenia i nie wywarł
...mię z ciężkiej choroby, w której nie o świecie nie
...wiedzialem? — Czy nie wywiódł on mię z tyłu
...przrygód i niebezpieczeństw, jakie czyhały na mnie
...w różnym zakątkach świata? A czy ja zwróciłem
...na to uwagę? Czy tego wszystkiego nie przypisy-
...wałem sam sobie? Bóg mi dopomógł, a ja nie złożyłem
...mu dziękczynienia. Nie odczuwałem wdzięczności
...za wybawienie. I jakże śmiałem oczekiwać dalszej
...pomocy?

...Wzruszyło się serce moje i padłem znowu na
...kolana, zanosząc słowa podziękli do Niebios za
...wyleczenie z ciężkiej choroby.

...4 lipca. Rano wstałem Biblię i rozpoczą-
...jąc od Nowego Testamentu, zacząłem pisać czy-
...tając, postanawiając czytać to codziennie rano i
...wieczorem. Przymyślałem sobie swój straszliwy
...sen i słowa wypowiedziane przez ową postać,
...splewającą do mnie z chmur: »Po tym wszystkim,
...co widziałeś, nie odczuwasz skruchy...«

...Począłem modlić się do Boga, aby mi zesłał
...skrucbę, aż wreszcie pewnego dnia skrzyżowałem
...się na następujących słowach: »On jeden mo-
...że nam dać skrucbę i rozgrzeszenie.«

...Odkryłem Biblię i z ręką podniesioną ku
...górze, w najwyższym uniesieniu, zawołałem: O
...Jezu, Ty Synu Dawida, Jezu, Synu Boży, ze-
...slij mi skrucbę!
...Trzeba było znaleźć się na bezludnej wyspie
...by poznać Stwórcę niebios i ziemi.

Spe...
Regin...
tym c...
ność c...
rozmi...
jeziór...
cji. St...
szki p...
z utęś...
rzono...
tą prz...
zostali...
pierws...
prowa...
rzami...
dowód...
powier...
szego...
W k...
plynne...
wie i...
nienaw...
com, k...
czyzny...
ski ka...
dziwa...
Dow...
wymie...
dziny...
niemie...
walczy...
granicy...
Warsz...
niemie...
uciekł...
skąd p...
czem...
Francji...
cji, dy...
się zn...
Szk...
prosze...
Widoc...
dy po...
twardo...
gdy p...
sunięty...
autz p...
żnicne...
czasu...
kich d...
przyja...
gadkę...
którzy...
musiel...
ki, by...
miejsce...
Niekt...
zyka p...

R...
Posi...
narz...
napi...

p...
R...
Posi...
narz...
napi...

Na...
Po...
Oraz...

byłeś przez przywódcę piratów w Salie? Diacego nie zostajesz pozarty przez dzikie zwierzęta u wybrzeży Afryki? Diacego nie zatonałeś tu i tam, gdzie reszta twych towarzyszy zatonała? Pytasz, czemu cię tak strogo ukaraliśmy?

Byłem taki przejęty rozmianami i tak tym wszystkim zaskoczony, że nie mogłem znaleźć ani słowa odpowiedzi dla samego siebie. Wstałem przejęty smutkiem i postanowiłem iść wolno w stronę zagrody. Położyłem się na posłaniu, lecz smutne myśli nie pozwalały mi zasnąć, więc usiadłem na krześle i zapaliłem sobie lampę, bo chciałem się już zacząć. Przejęty strachem, że choroba ma wrócić, przypomniałem sobie, że Brazylijczycy w napadzie febrzy nie przyjmują żadnych lekarstw, tylko palą tyton. Miałem jeszcze trochę tytonu w jednej ze skrzynek, chociaż nie wystarczył już wyschnięty.

Niebios ręką chyba kierowany, zbliżyłem się do skrętki — i w niej znalazłem lekarstwo zarówno dla ciała, jak i duszy! Gdy bowiem otworzyłem skrzynkę, oprócz tytonu znalazłem w niej książki, które niegdyś zabrałem ze statku. Wyjąłem biblię, do której przez cały ten czas nie zwracałem, i położyłem ją w tytoniu na stole.

Nie było mi jeszcze wówczas znane zbawienne działanie tytonu na febrę, i nie wiedziałem, czy tyton może mi istotnie udrowić. Postanowiłem zrobić próbę. Kilka zielonych liści poczęłem żuć zawzięcie, garść innych racioczyłem w rumie, postanawiając wyżyć to lekarstwo przed udaniem

działem bowiem, że sezon owoce onoszące, że cytryny i pomarańcze, aby się zabezpieczyć na okres deszczowy.

Z tą myślą zacząłem krywać winogrona, gro-madząc je w jednym miejscu, w drugim zaś cytryny i pomarańcze. Zabrałem z sobą dość dużą ilość tych owoców, wyruszyłem w drogę powrotną, postanawiając przynieść tu owoców z workiem, w który mógłbym kładować więcej.

Spędziłem trzy dni w tej podróży i gdy wróciłem do domu (muszę już teraz tak nazwać mój namiot i pieczone, postanowiłem wyruszyć po zapasy owoców zaraz nazajutrz. Zabrałem winogrona ze psuty mi się zupełnie, bo były zbyt dojrzale i popękaly. Tylko cytryny ocalały, lecz niestety, wiązałem ich niewiele.

Nazajutrz, 19 lipca naszykowałem sobie dwa niewielkie worki na owoce. Lecz jakież było moje zdumienie, gdy znalazłem winogrona rozsypane dookoła miejsca, na którym je ułożyłem, a kilka było nadjeżdżonych. Doszedłem do winosku, że musiał tu składać wizytę jakieś dzikie zwierzę, lecz jakie — nie wiedziałem.

Nie mogłem zstawić winogron na ziemi, a wkładając ich do worka nie chciałem, aby się znów nie pogniły. Porozwieszałem je więc na wysokich gałęziach drzew, by wyschły na słońcu. Co do pomarańczy i cytryn, to zabrałem tyle, ile tylko zdołałem udźwignąć.

W dołwszy do domu zacząłem się zastanawiać, czyby nie było warto przzenieść się z gospodarstwa do którejś innej części mojej bezpłaskiej wysep —

to jednak Aozkolwiek nie miałem dla braku naczyni.

III

30 września. Doszedłem do nieprzyjemnego winosku. Sądząc z kresk wycińniętych na gałęzi, przebywałem już na wyspie pełne 365 dni. Rocznicę wyświadczenia spędziłem na rozważaniach i modlitwach. Cały dzień poświęciłem. Dopiero o zachodzie słońca pozwoliłem sobie na jeden suchar i garstkę winogron.

Do tej pory nie obchodziłem dni świątecznych, gdyż, jak rzekłem, nie byłem nigdy religijny. Dopiero od niedawna poczęłem oznaczać świątę dniem dłuższą kreską jako świąteczny, i seretogować dni w tygodniu.

Zaczęli mi się wycozywać straszenie i postawie, nowielem używać go oszczędnie, zapalając tylko najważniejsze adarzenia, pocozne, bez dłuższych omówień.

Począłem się orientować, kiedy następuje pora

Po raz pierwszy wierałem zaczęte modlitwy, a ja cię pocieszę i ty za to będziesz mi bliżej błogosławił.

Byłem taki przejęty rozmianami i tak tym wszystkim zaskoczony, że nie mogłem znaleźć ani słowa odpowiedzi dla samego siebie. Wstałem przejęty smutkiem i postanowiłem iść wolno w stronę zagrody. Położyłem się na posłaniu, lecz smutne myśli nie pozwalały mi zasnąć, więc usiadłem na krześle i zapaliłem sobie lampę, bo chciałem się już zacząć. Przejęty strachem, że choroba ma wrócić, przypomniałem sobie, że Brazylijczycy w napadzie febrzy nie przyjmują żadnych lekarstw, tylko palą tyton. Miałem jeszcze trochę tytonu w jednej ze skrzynek, chociaż nie wystarczył już wyschnięty.

Niebios ręką chyba kierowany, zbliżyłem się do skrętki — i w niej znalazłem lekarstwo zarówno dla ciała, jak i duszy! Gdy bowiem otworzyłem skrzynkę, oprócz tytonu znalazłem w niej książki, które niegdyś zabrałem ze statku. Wyjąłem biblię, do której przez cały ten czas nie zwracałem, i położyłem ją w tytoniu na stole.

Nie było mi jeszcze wówczas znane zbawienne działanie tytonu na febrę, i nie wiedziałem, czy tyton może mi istotnie udrowić. Postanowiłem zrobić próbę. Kilka zielonych liści poczęłem żuć zawzięcie, garść innych racioczyłem w rumie, postanawiając wyżyć to lekarstwo przed udaniem

WOJSKO POLSKIE W ANGLII

Specjalny korespondent N.R.S. Reginald Conrad donosi: „W tym tygodniu miałem sposobność odwiedzenia „Małej Polski”, rozmieszczonej wśród zielonych jezior i skalistych wzgórz Szkocji. Stamtąd dumne i dzielne rezerwy polskiej armii spoglądają z utęsknieniem poprzez wzburzone morze Północne, na zajęta przez wroga Europę, z której zostali wyparci. I w prawie że pierwszych słowach rozmowy prowadzonej z polskimi żołnierzami zrozumiałem, dlaczego dowództwo naczelne właśnie im powierzyło obronę najważniejszego odcinka frontu angielskiego.

W tamanej angielszczyźnie lub płynnej francuszczyźnie, oficerowie i żołnierze wypowiadali swą nienawiść i gorycz przeciw Niemcom, którzy pozabawili ich Ojczyzny. — Historia ucieczki z Polski każdego z nich — to prawdziwa odyseja.

Dowódca (nazwiska nie mogę wymienić, gdyż część jego rodziny pozostała pod zaborem niemieckim, część pod rosyjskim) walczył z Niemcami na polskiej granicy, brał udział w obronie Warszawy, a wzięty do niewoli niemieckiej, po dwu miesiącach uciekł do zaboru rosyjskiego, skąd przez Słowację, Węgry, potem Rumunię i Włochy do Francji. Wyparty obecnie z Francji, dyszy tylko żądzą spotkania się znow z nieprzyjacielem.

Szkoci zasypują Polaków zaproszeniami do swych domów. Widocznie tu dwa północne ludy podziwiają wzajemnie swą twardość. Powiedzieli mi, że gdy pewien oddział polski przesuwał się w inną okolicę, auty przewożące żołnierzy spóźnione były o pół godziny. Tyle czasu trwało pożegnanie szkockich dziewcząt z ich polskimi przyjaciółmi. Dodają do tego gadkę, że żołnierze angielscy, którzy przyszli na ich miejsce, musieli zwrócić się do słowniki, by móc porozumieć się z miejscowymi dziewczynami... Niektórzy Szkoci uczą się języka polskiego. Jest to z ich

strony największy możliwy komplement dla Polaków.

Gdy jechałem autobusem w Edynburgu, konduktorka wzięła pasażerów, by przesunęli się nieco naprzód. Kilku żołnierzy polskich wzwania nie usłuchało. Dopiero gdy zawołała po polsku „Posha natsud”, z usłuchaniem słyszając „polską” mowę, posunęli się.

Polacy odwiedzają się Szkotom za ich uprzejmość. W czasie zabawy żołnierskiej słyszałem deklamowane przez Polaków poematy Burns'a a chór żołnierzy doskonale odpiewał szkockie popularne piosenki.

Z typową polską gościnnością przyjęto nas korespondentów w obzbie polskim, herbatą. Było wesoło. Jeden z oficerów objaśnił mi jednak, że to wyjątkowo nastroj. Nostalgia daje im się we znaki, tęsknią za Polską i rodzinami swymi, od których, często już od roku, nie mieli żadnych wiadomości.

Dowiedziałem się tu, że wojna w Polsce przeciągnęła się w rzeczywistości do połowy ubiegłego miesiąca. Dopiero bowiem 15 października ostatnie zorganizowane oddziały partyzanckie w Polsce złożyły broń.

(Z gazet amerykańskich)

Kącik zdrowia

Plamy i pryszcze na skórze
Plamista i opryszczona skóra nietylko robi niemiły wygląd ale także jest oznaką jakiegoś niedomagania organizmu. Nie mam tu na myśli pękania skóry po nadmiernym spożyciu niewłaściwych pokarmów, ale plamy i pryszcze szczególnie występujące na twarzy.

Niezdrowa cera skóry stanowi poważną przeszkodę w stosunkach towarzyskich i w prowadzeniu interesu. Często widziane ogłoszenie, że dziewczyna lub chłopak nie otrzymują pracy, dopóki nie pozbędą się pryszców na twarzy, nie jest przesadą. Zaden pracodawca ani pracownik nie chce mieć obok siebie o-

Cebula w lecznictwie domowym

Cebulę powinno się spożywać nie smażoną i nie pieczoną, ani też gotowaną, ponieważ traci wówczas składniki spożywcze wysoko wartościowe. Surowa cebula zawiera: krzemień, fosfor, siarkę, żelazo, sole roślinne, olej.

W lecznictwie ludowym cebula od dawna jest znanym środkiem przy zaflegmieniach, zakatarzeniu, bólu gardła. Filiżanka odwaru z 2 cebul wypijana raz dziennie, 1-godzi kaszel, następuje szybsze odlegnienie, zażębienie przechodzi łagodniej i szybciej się goi. Tenże sam odwar wypijany przy wysokiej temperaturze dwa, trzy razy dziennie, powoduje obniżenie gorączki. (Odwar przygotowuje się w ten sposób: pokrajać cebulę, zalać zimną wodą i od czasu zagotowania gotować pod przykryciem 10 minut).

Przy uporczywym kaszlu, w początkach chorób płucnych syrop z soku cebuli jest wprost nie do zastąpienia, leczy bowiem nadzwyczaj skutecznie. Przyrządzenie tego syropu ciekawym jest prostą: 2 duże cebule pokrajać w plasterki, obsypać dwoma łyżkami cukru inakozowego i odstawić na noc. Syrop, jaki się wytworzy z połączenia soku cebuli i cukru, wypijać w ciągu dnia małą łyżeczką deserową. W ten sposób możemy sobie przyrządzić co dnia świeże lekarstwo.

Inny sposób otrzymania leczniczego soku z cebuli to: obrać bardzo dużą główkę cebuli, wydrążyć w środku, w wydrążeniu nasypać cukru i piec powoli na blasze tak, jak na przykład piecze się jabłka. Sok, jaki się wytworzy, zbierać łyżeczką do filiżanki.

Dla dzieci, celem złagodzenia ostrości soku cebuli przyrządźmy syrop nieco inaczej. Mianowicie: pokrajać cebulę zalać filiżanką zimnej wody, wyspać łyżkę cukru i gotować pod przykryciem pół godziny, po czym przecedzić przez czystą lnianą szmatkę (nie przez sito, ponieważ sok w zetknięciu się z metalem ściemnieje i nabierze nie do dobrego smaku) i dawać dzieciom, jak podaje się kosztowne lekarstwo z apteki — co 2 do 3 godzin łyżeczkę.

Często się zdarza, że dzieci cierpią na robaki. Wygląd naszych maleństw pozostawia wtedy wiele do życzenia, twarzyczka bleda, oczy podkrążone, ogólny wygląd mizerny. — Doskonałym środkiem na robaki jest właśnie cebula. Poszatkować ją cienko, przysmażyć lekko na maśle i niech dzieci jedzą ją z chlebem.

Od ukąszenia muchy lub komara pozostaje przykre, długotrwałe swędzenie. Swędzenie to wkrótce przechodzi, jeżeli bolesne miejsce potrzymamy sokiem z cebuli.

Mało kto wie, jak znakomitym środkiem na porost włosów jest cebula. Zabieg to nadzwyczaj prosty — wystarczy rozkroić cebulę i pocierać nią głowę tak, by sok dobrze zwilżył skórę.

Oto garść wypróbowanych rad — korzystajmy zatem z tego, co nam przyniesie może poprawę w zdrowiu.

Dr. F. A. Dulak

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria --- Porto União Parana
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

SANGUE SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formuła europejska)
Jedyné lekarstwo w świecie z 8 środkami wzmacniającymi: Iosofat, wapno, arsenik i t.d.
Po 20 dniach użycia zauważa się:
1. Ogólny powrót siły i zwiększenie apetytu
2. Całkowite i niknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości
3. Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u pici obfoga
4. Nabranie na cięle wagi 1-3 kilo.
SANGUENOL JEST WIELKIM WYNAZKEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

FERMENTO TELL
EO MAIS RAPIDO

Farmacia Brasil
Właścic. Mieczysław T. Hessel
Skład wszystkich artykułów aptecznych, krajowych i zagranicznych, z najlepszych źródeł — po najniższych cenach. — Obsługa fachowa i sumienna. — Wykonujemy wszystkie recepty lekarskie
IBATY — Parana

Dr. M. Malskei
ADVOGADO
Spadki, Pomoc sądowa, Wypadek przy pracy, Obrona
Curitiba Malet

Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żyłaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.
KONSULTORIUM: Praça Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godzin.
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879
Telefon 1036.

Dr. E. Tempski
LEKARZ
Pierwszy asystent 2-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalności: choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skóry. Leczenie ran i żyłaków.
Konsultorium: — Farmacia Guairá tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Curitiba. — Od godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av. Silva Jardim nr. 285 Tel. 677.

Dr. JANINA WĄTROBIANKA
CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE — PORÓDY —
KLINIKA OGOLNA —
WYJAZDY NA KOLONIE —
Konsultorium i rezydencja: MARECHAL MALLET

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach obronnych Internista Szpitala Ewangelickiego oraz Santa Casa de Misericórdia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby drog moczowych i kobiece. Promienie ultrafioletowe w operacji wyrostka robaczkowego, przeżukliny, hemoroidów, wrzodów i otworów, chirurgia pochwy rozr.
Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 654 (nad apteką Mierwa) Rezydencja: Praça Senador Cordeira, 4

Dr. Carlos Keller
z praktyką w szpitalach w Hnaburgu Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej fakultetu medycyny. Klinika medyczna. — Choroby pierśi, słoże, skórne, piciowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 13,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem 11 Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Paradymskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżiatermia. Promienie ultrafioletowe
Konsultorium: Praça Z. Charias, 62 2-gie piętro. Tel. 1168. Rezydencja: Rua Bruno Figueira, 110 (Batel)

DR. A. POLAN KOSSOBOUZI
Były asystent II Kliniki Chirurgicznej Uniw. J. P. Warszawa. Lekarz Sta Casa de Misericórdia.
Klinika medyczno-chirurgiczna
Chirurgia Ogólna. Choroby kobiece
Ortopedia (zniekształcenie, wady fizyczne, wrzodzone lub nabyte)
Traumatologia (złamania, zwichnięcia, kontuzje, rany itp.)
Konsultorium: Edifício Tacla, Plac Muncypalny 20 (nad Casa Abdo). 2-gie piętro, sale 1 i 2. Od 4 do 6.
Rezydencja: Viac. Rio Branco, 1197
Telefon 2669.

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie.
„NOVO ATHENEU”
Avenida Ipiranga, 278 — Telefon 378

Dyplom. Lekarz-Dentysta J. Furmaniak
Schmidtingerowa
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu, wprawianie sztucznych zębów, szkieł i t. d.
Avenida Jayme Reis, 216
Przyjmuje od 8—12 i od 1—5 po poł.

Dyplomowany Lekarz-Dentysta Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godz. przyjęć: 8—12 i 13—18
Rua Emiliano Pernecka 670
Curitiba — Parana

Maria Kryńska
Dypomow. Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Emano Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe. — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekazanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA”
Specjalność fabryki: Jaja cukrowe
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado 3000
Curitiba — Parana

UŻYWANY OFIENIE W WOJSKU ELIXIR „914”
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.) — Krew czysta, wolna od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.) — Zniknięcie pryszców, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jatrzących etc.
3.) — Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.) — Zniknięcie objawów syfilistycznych i wszelkich niedomagań powodowanych przez syfilis.
5.) — oładki i kieszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żółdka i nie zawiera joduretu.
Jest ciekawym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i syfilistycznych.
PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914” a kosztuje 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki.

NIE ROB DOSWIADCZENI! JEZELI POTRZEBUJESZ OCZYSCIC KREW UZYJ ELIXIR DE NOGUEIRA
Farmaceuta chemika — JOAO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYFILIS we wszystkich okresach WYRZUTU, RANY WOGOLE, REUMATYZM, I CZEMY.
Zalecany przez najlepsze lekarzy

FELIKS RYBA
Wielki skład towarów pierwszej klasy
Posiadamy zawsze na składzie: Towary spożywcze, żelastwo, narzędzia gospodarskie, statki domowe i kuchenne, wszelkie napitki i drobiazgi. Nabywamy wprost w fabrykach w dużych ilościach, i dlatego ceny nasze są zawsze niskie.
SPRZEDAŻ HURTOWNA
Kupcy w koloniach mają u nas źródło zaopatrzenia swych sklepów we wszelkie towary najlepszego gatunku i po niskich cenach.
PRODUKTY KOLONIALNE
Kupno i sprzedaż tychże na wielką skalę
Skupujemy pszenicę, płacąc wedle taksy rządowej
União da Vitoria
Rua D. Pedro II, nr. 1, róg Prudente de Moraes
PARANA

PALACE HOTEL
KURTYBYA
Rua Barão do Rio Branco 62
Telefon 989 i 990
Caixa postal 469
70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I BORA-CO, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNEMI, 2 WINDY, SALON DLA RESTAURACJI, HALA I BAR
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Auta na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel: *Marcin Jaruga*

Casa David
Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID Ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż.
Ujrzyć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzieś indziej. Meble? — Tylko CASA DAVID
Uważajcie, skład ma 4 drzwi. Mamy też maszyny do szycia
Do końca roku 10-20% taniej. — Przyjdźcie a przekonacie się.
Rua S. Francisco nr 322 — Telefon 1-6-1-7

CASA LUNAR
Baczność! Dla kupców w interioze tram duży zapas ubrań dla dorosłych i dzieci, jak też wielki wybór towarów krajowych i zagranicznych. Dla kupców duży rabat. Wielki wybór galanterii męskiej i damskiej, koszuły, pończochy, skarpetki, parasolki, chusteczki, kapelusze, trykoty i wiele, wiele innych rzeczy.
Skład znany na całą Parane
CASA LUNAR — Israel Krieger
Rua Riachuelo, 148
Curitiba

„PREILETA”
Jeden typ --- specjalny
— NAJLEPSZA MAKA PSZENNA —
MŁYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)
AGENCI W KURTYBIE:
LATTES & Cia
Caixa postal, 25 Telefon 7-2-2
UL. H.A.L. DEODORO 23 CURITIBA

KOLONIZACJA
NA SPRZEDAŻ ziemi na fazendzie **Ribeiro Bonito** koło CANDIDO DE ABREU w dorzeczu I V A I.
Altkier po 110\$000.
Na spłaty w trzech ratach rocznych. Loty po 10 akrów i wyżej.
Ziemię wyborową, z drogami kolowymi.
Po bliższe informacje zgłosić się do pełnomocników i sprzedawców: **Wisconde de Laguilho — Candido de Abreu, Parana** oraz Horacio Vargas w Ponta Grossa, rta Barão do Serro Azul, 88.

Dosedłem do wniosku, że powinienem narzucić jak najwięcej i zabrać do domu. Wogóle postanowilem nagromadzić sobie zapas winogron, zapadłem w głęboki sen i obudziłem się dopiero

Dosedłem do wniosku, że najniebezpieczniejsze dla mnie było teraz przebywanie na deszczu, szczerze wracała.

Roosevelt mówi: Zaborcy poniosą klęskę

Waszygton. Prezydent Stanów Zjedn. Franklin Roosevelt miał dnia 29.12 przemówienie przez radio do swego narodu, bardzo przez cały świat wyczekiwane. Oto najważniejsze punkty z jego mowy:

1. Prez. Roosevelt nie zamiera pośredniczyć w uzyskaniu pokoju, w którym, jako jedna ze stron, miałyby uczestniczyć nazysty (narodowy socjalizm niemiecki, inaczej hitlerzy, jeszcze inaczej dyktatura germańska, która sprawiła świat dzisiejszy w krwawym i wspaniałym). 2) Roosevelt stwierdza że oś Berlin-Rzym-Tokio stanowi niebezpieczeństwo dla całej Ameryki i wszystkich jej państw. 3) Prezydent zapowiedział, że Stany Zjedn. zrobią wszystko, aby Anglia otrzymała obfite zapotrzenie w srodki wojenne. 4) Mowa wypowiedziana się przeciw pokojowemu zakończeniu dzisiejszej wojny i przeciw tym, którzy takie hasła głoszą, bo tylko zwycięstwo Anglii i jej Sprzymierzonych będzie właściwym zakończeniem tej wojny. 5) Rzesza niemiecka dąży do panowania nad światem i niema mowy o trwałym pokoju tak długo, dopóki istnieje duch zaborczo-dyktatorski wspomnianych osi. 6) Roosevelt orzekł, że państwa osi poniosą smrotną klęskę w tej wojnie. Stany Zjedn. odrzucają niewczesne pomysły o rozjemstwie w toczącej się wojnie między demokracją a zabierczymi dyktaturami. Ameryka nie potrzebuje tym razem wysłać żołnierzy do Europy, tam trzeba tylko maszyn wojennych.

Przepowiadając klęskę Berlina i Rzymu, Roosevelt rzekł, że opiera się na ostatnich i najlepszych informacjach. Ustęp o t.e.n. że Anglia nie prosi o żołnierza amerykańskiego ani też wojsko St. Zj. nie pojedzie do Europy, uważają za jeden z najbardziej optymistycznych z całej mowy. Świadczy on o tym, że Anglia przesia już okres niebezpieczeństwa i da sobie wkrótce radę z nieprzyjaciółmi.

Roosevelt rzucił w twarz Berlińskiemu, że chce oświadczyć światem. W takim położeniu St. Zjedn. nie mają prawa ani też powodu, aby popierać jakikolwiek rozmowy o pokoju.

A kiedy Roosevelt zerzucił trój-osi zamiar oświadczenia światem, stwierdza ten samem, że Stany Zjedn. czują się zagrożone przez to niebezpieczeństwo.

W jednym ustępie prezydent powiedział: „Sama oś nie tylko przyjmuje, ale nawet ogłasza, że niema mowy o jakimkolwiek pokoju między jej ustrojem państwowym a naszym, demokracycznym.”

Stany Zjednoczone tylko wtedy mogłyby pośredniczyć w pokoju, gdy przyjdzie dzień, kiedy narody zaborcze (niemiecy, włosy, japończycy) dadzą wyraźny dowód, że zaniechały istotne pomysłów o podbiciu i zawojowaniu świata.”

Roosevelt predisse que o eixo perderá a guerra

Washington, (UP, am.) Os pontos mais importantes do discurso radiofônico do presidente Roosevelt são: 1. — Que não tentará atuar como mediador para o estabelecimento de paz em conflito em que uma das partes seja o nacional-socialismo. 2. — Sustenta que o Eixo constitui uma ameaça ao hemisfério ocidental. 3. — Afirma que os Estados Unidos farão o possível para que a Inglaterra reciba abundantes provisões. 4. — Denuncia o apaziguamento e os apaziguadores. 5. — Declara que não poderá haver paz duradoura, enquanto exista uma filosofia de governo inspirada no Eixo, Aousou o Reich de buscar a dominação mundial. 6. — Predisse que o Eixo perderá a guerra. Rechaçou planamente as sugestões de que os Estados Unidos iniciem um movimento de paz e prometem que não se enviarão soldados norteamericanos ao continente europeu.

As palavras revelam que o seu prognóstico está baseado nas últimas e melhores informações e frison que não se pede a remessa de tropas norteamericanas ao exterior e que o governo não tem a intenção de as enviar. Considera-se que este é um dos pontos mais otimistas do discurso e alguns o interpretam no sentido de que a Inglaterra passou pelo período de crise e agora avança para uma posição tal que superará o Eixo.

As acusações de Eixo de procurar a hegemonia mundial, o sr. Roosevelt manifestou que, em virtude disso, os Estados Unidos não tem o direito, nem mesmo razão, para estimular quaisquer conversações sobre paz.

Qualifies o programa tripartido italo-germano-japonês de „pretender a dominação do mundo”, o que representa uma ameaça para os Estados Unidos.

Mais adiante, declarou: „O eixo não se admite, mas proclama que não pode haver uma paz final entre as filosofias de governo que os separam de nos.”

Os Estados Unidos somente serao mediadores de paz, no dia em que as nações agressoras deem mostra patente de que abandonaram toda a ideia de dominacão e de conquista do mundo.”

Badź Przyjacielem Gazety

Sul America Capitalizaçã

A mais importante Companhia de Capitalizaçã da America do Sul

AMORTIZAÇÕES DE DEZEMBRO DE 1940

Relizar-se-à no dia 31 de Dezembro às 14 horas, no Rio de Janeiro, o sorteio de amortizaçã de títulos, relativo ao mez de Dezembro, a elle concorrendo os titulares em vigor na Sede Social, naquella data.

Os títulos em atrazo poderã ser rehabilitados até as 13 horas daquelle dia (3-a feira), no Escriptorio desta Capital, à rua Bro do Rio Branco nr. 39, onde deverão ser depositadas as mensalidades, cujos pagamentos não tenham sido effectuados aos recebedores.

Prospectos, informações e aquisiçã de títulos, à Rua B. do Rio Branco nr. 39, -- Escriptorio do Sul America Capitalizaçã

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

Dr. Vidal da Fontoura

ADWOKACI

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inventarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych

PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE SPRAWY Z INTERIORU
Przy biurze — Tłomacz urzędowy

Biuro—Praça Tiradentes, 509, 2-o piętro Od 9—11 — i od 3—6

Zawiadamiam mą dystyngowaną Klientelę, że znana

Chapelaria e Fabrica de Bonês

którą znajdowała się naprzeciw Casa Abdo, przeniosła się na

rua Barão do Rio Branco nr. 13

(gmach klubu Curitiba) — i tu przygotowaliśmy i mamy na składzie WIELKI WYBÓR czapek dziecięcych i męskich po takich cenach, jakoteż kapelusze, koszule, krawaty itd. CZAPKI NASZE są wykonane z najlepszych materiałów, mamy własną fabrykę. Czapki z kaszmiru, naolejone, skórzane, jedwabne.

Mamy też na składzie gotowe ubrania
Kupicie taniej niż gdziekolwiek indziej

Rua Bar. do Rio Branco nr. 13 --- Kurytyba

Ważne zmiany

London. Niedawno temu zmarł w Waszyngtonie ambasador brytyjski przy rządzie Stanów Zjedn. dr. Lothian, jeden z najwybitniejszych dyplomatów angielskich. W Londynie zastanawiano się poważnie nad wyborem jego następcy. Wskazywano nawet na byłego króla, Edwarda księcia Windsoru, który jest gubernatorem wysp Bahamskich. Wybór padł na dotychczasowego ministra spraw zagran. lorda Halifaxa, który w tych dniach wyjeżdża samolotem na objęcie tak ważnego posterunku. Istotnie, w czasie zawieruchy wojennej, gdy Stany Zjedn. oddają Anglii tak wielką pomoc, bohaterki Londynu nie znalazłyby dla bratnich Stanów Zjedn. godniejszego przedstawiciela, nad ministra spraw zagran.

Na miejsce lorda Halifaxa został mianowany ministrem „ejezdeki znany już czołowy mąż stanu w Brytanii lord Antoni Eden. Piastował on już tę godność przed kilku laty, i ustąpił, gdyż nie mógł się zgodzić z kursem zagrodnej polityki angielskiej w stosunku do Woch. Jak potwierdziły późniejsze wypadki, lord Eden miał rację po swojej stronie i okazał się dyplomata, który umie przewidywać. Lord Eden był ministrem wojny, i za jego rządów doszła do skutku ofensywa angielska, tak świetnie prze-

prowadzona w Afryce. Jest on doskonale zgrany z pierwszym ministrem Winstonem Churchillem, i Wielka Brytania, a z nią jej Sprzymierzeni, pokładają wielkie nadzieje w tak wybitnym mężu.

Importantes modificacoes

Londres (AP, am.) Falecera há pouco em Washington o embaixador britânico dr. Lothian, um dos diplomatas ingleses de maior projeção. As esferas londrinas preocuparam-se com a sua substituição. Citou-se até a pessoa do ex-rei duque de Windsor e atual governador das ilhas Bahamas. A nomeação entretanto, recaiu sobre a pessoa do Lord Halifax, até então ministro do exterior, o qual parte por esses dias, em avião, para tomar posse do importante posto. Com efeito, nesses tempos tempestuosos em que os EU. estão a dar todo o auxílio possível, a heroica Londres nao viu outra pessoa mais digna de representar a Gra-Bretanha de que o proprio ministro do exterior.

Substituido a Lo de Halifax no ministerio do exterior o já conhecido homem publico, Lord Anthony Eden que occupara há tempos esse posto tendo se afastado por nao concordar com a politica hesitante com relação a Italia. Como demonstraram os fatos lord Eden tinha razão e mostrou-se um diplomata previdente. Lord Eden até há pouco era ministro da guerra e na sua gestão é que se realizou a coroadada do estrondoso êxito ofensivo britânica na Africa. Eden vive em perfeita harmonia com o primeiro ministro Churchill; a Gra-Bretanha e com ela os povos aliados depositam grande confiança na sua capacidade e dinamismo.

Film amerykański „Wielki Dyktator“

Buenos Aires. Prefekt stolicy argentyńskiej, spełniając prośbę ambasadora włoskiego, wydał następujące zarządzenie: „W odpowiedzi na przyjacielską prośbę, jaką j.w.p. ambasador włoski przy naszym rządzie przedłożył w ministerstwie spraw zagranicznych, odnośnie do filmu „Wielki dyktator“ i uważając, że film ten godzi w uczucia narodowe iowe luźni faszystowskiego, którego rząd utrzymuje z nami serdeczne stosunki, Prefekt Municipalny zadekretował zakaz wyświetlania owego filmu.”

Nowy Jork. W łączności z zakazaniem w Argentynie filmu „Dyktator“, przypominają, że twórcą jego i główny aktor, słynny na cały świat Charlie Chaplin pragnął, aby cały świat mógł zobaczyć jego film, jako przykład strasznych stosunków pod dyktaturami. Wiedzieli on wprawdzie z góry, że obraz nie będzie się mógł ukazać chwilowo w Niemczech, włoszech i że być może, nie będzie również dopuszczony do niektórych krajów. W rezultacie oczekiwano, że zakaz filmu nastąpi w niekt. krajach

Ameryki środkowej i południowej. W N. Jorku papuje jednak przekonanie, że rzecznym film będzie w Bs. Aires wyświetlony.

„O grande „Ditador“”
B. Aires (UP, am.) Atendendo a um pedido formulado pelo embaixador da Italia, o prefeito desta capital, baixou seguinte decreto: „Em resposta ao pedido amistoso efetuado ao Ministerio das Relações Exteriores, pelo excelentissimo senhor embaixador da Italia, acreditado ante o nosso governo, com referencia à película „O Grãde Ditador“, por considerar que o dito filme fere os sentimentos de nacionalidade do povo fascista, cujo governo mantem cordiais relações com o nosso país, o Prefeito Municipal decreta a prohibiçã da exhibiçã do referido filme.”

N. York (UP, am.) Assinala-se o desejo expresso por Chaplin, que desejava fosse a sua película vista pelo mundo inteiro, como um exemplo sobre os horrores das ditaduras, embora compreendesse imediatamente, que a mesma nao seria exibida na Alemanha, Italia e possivelmente fosse proibida em outros países. Em consequência, esperava-se que a prohibiçã se estendesse por alguns países da America Central e do Sul. A creança geral em Nova York é a de que o referido filme será exibido em Buenos Aires.

Walcząca Norwegia

Nowy Jork. Następca tronu norweskiego, książę Olaf, który jest generałem całej, reorganizującej się armii swego kraju w Anglii, powiedział do dziennikarzy amerykańskich: „Norwegia nie ustąpiła w walce. Jesteśmy święcie przekonani, że przyjdzie czas, gdy wyrzucimy Niemców z naszej ziemi, tak samo, jak to uczynią wszystkie kraje, gwałtem przez Rzeszę najechane”. Ks. Olaf wraca do Anglii, lecz najpierw odwiedzi objazd norweskich obozów wojskowych w Kenadzie.

New York (UP, am.) O príncipe Olaf, herdeiro de trono da Noruega e general do pequeno exercito noruego reorganizado na Inglaterra declarou aos jornalistas americanos: „A Noruega nao abandonou a luta. Estamos seguros de que finalmente chegaremos a expulsar os alemães da Noruega, assim como serã eles expulsos de outros países que subjugaram por força”. O príncipe regressara a Inglaterra depois de ter inspeccionado as unidades noruegas do exercito atualmente em instrucão no Canada.

Churchill mówił

Londyn. Pierwszy minister brytyjski Winston Churchill miał mowę radiową do ludu włoskiego. Była nadana z trzech stacji: Londyn, Ateny i Kairo; lotnicy rozrzucili ją nadto w dziesiątkach tysięcy ulotek nad miastami włoskimi. Churchill zarzucił Mussoliniemu zbrodnię popełnioną narodu włoskiego do wojny z W Brytanią. Na zakończenie oświadczył, że Italia ma teraz do wyboru dwie drogi: albo klęskę w wojnie z Anglią, albo wpaść w zupełne władanie Rzeszy.

Londres (UP, am.) O primeiro ministro sr. Winston Churchill pronunciou o seu anunciado discurso, no qual fez uma exortação ao povo italiano, qualificando Mussolini de criminoso por ter arrastado o povo italiano a guerra contra a G. Bretanha. Churchill terminou o seu discurso dizendo que a Italia tem que escolher entre estas duas alternativas: afrontar o poderio do Imperio Britânico e da Grecia ou pedir a Hitler que contenha o povo italiano.

Dla hodowców koni

Oddział weterynarii przy LABORATORIOS RAUL LEITE S/A ma następujące środki lecznicze, niezbędne dla koni:

- Szczepionka prewentywna i bakteriobójcza przy katarze i zębieniach.
- Sudoral — przy zapłatanu.
- Setocolos — przy kolkach.
- Setos — przy odparzeniach.
- Sarnopan — przeciw świerzbie.
- Tripanos — przeciw chorobom w drogach moczowych.
- Tonos — środek wzmacniający, zasrztyk.
- Vermifugos — przeciw robakom.
- Pentafosfato — środek wzmacniający, dodawany do paszy.
- Colidocelul — przy opuchnięciu pyska i rachityzmie.
- Polyvitaminos — na wzrost i zdolność reprodukcyjną.

Do nabycia w Depozytach i Reprezentacjach Laborator. RAUL LEITE S/A, rua Mousenhor Celso, 219 Curitiba, lub przy praça 15 de Novembro nr. 42 1 piętro — Rio

NA KRÓTKIEJ FALI

W Rio spuszczone na wodę nowy kontrtorpedowiec krajowy „Mariz e Barros”. Uroczystości przewodniczył prezydent Getulio Vargas.—Mowa prezydenta Roosevelta odbiła się rozgłośnym echem w całym świecie. Berlin i Rzym wystrzeliły już kilka ostrzeżeń i upomnień pod adresem Stanów Zjedn.—Polskie okręty wojenne zestrzeliły pociskami z armat przeciwlotniczych 4 samoloty niemi.—Po 3 Nar. rozgorzały w całej pełni walki powietrzne. Anglicy bombardują co nocy porty od Francji po Norwegię, gdzie niemiecy szukają się do ujazdu na W Brytanię, a niemiecy obrzucili bombami sam środek Londynu, sprawiając wielkie szkody, ale nie wojskowe. Dworzec kolejowy Anhalt w Berlinie wyleciał w sporej części w powietrze, wybuchło tam w tajemniczy sposób 8 potężnych bomb.—W Libii włoskiej toczą się nadal zażarte walki koło Bardii, gdzie włosi bronią się zawzięcie, a Anglicy atakują.—W Albanii Grecy posuwają się powoli lecz stale naprzód i są już 15 km. od Walony, którą lotnicy greccy i angielscy bombardowali przeszło 20 razy.—Na oceanie Spokojnym pojawiły się korsarskie okręty niemieckie. Podejrzewa się japończyków o współdziałanie w tym korsarstwie.

Ondas Curtas

Foi lançado ao mar, no Rio, o novo contratorpedeiro brasileiro „Mariz e Barros”. A cerimonia foi presidida pelo presidente Getulio Vargas.—O discurso do presidente Roosevelt teve muito largo repercussão em todo mundo. Berlin e Roma dirigiram já varias advertências aos EU.—Os navios poloneses de guerra abateram 4 aviões alemães. Depois do Natal foram reiniciados com violência os combates no mar.—Os ingleses atacaram cada noite os portos de invasão, os alemães bombardearam o centro de Londres, causando grandes estragos. A estação ferroviária Anhalter em Berlin sofreu grandes estragos em consequência de grandes explosões.—Continuam violentos os combates no sector de Bardia, na Libia italiana.—Os gregos avançam constantemente na Albania e já estão a 15 kms. de Valona.—No Pacifico apareceram navios corsarios tentos.

Z FRANCJI

Berlin. Z wiarygodnego źródła zapewniamy, że Rzesza ucieka się do gróźb, aby zmusić rząd francuski i marszałka Petainem na czele do poddania się planom Hitlera, mianowicie że Francja ma współpracować w wojnie z Rzeszą. Kola dobrze poinformowane powiadają, że nacisk niemiecki nic nie wskórał, gdyż marsz. Petain nie ustąpił przed naleganiami niemieckimi, które podobno przekraczają poza wa-

runki zawieszenia broni. Nie wiadomo, co to były za gróźby berlińskie, przypuszczają wszelako, że Hitler miał dać wyraz swemu zamiarowi, że podda rząd francuski w Vichy kontroli teutofiskiej.

Francja płaci

Vichy. Wydatki rządu francuskiego, związane z utrzymaniem okupanckich wojsk niemieckich na ziemi francuskiej zostały podwyższone z 65 na 73 miliardy franków — taką kwotę otrzymał mianowicie na ten cel minister skarbu od Banku Francji. Pisaliśmy już o tem, że wedle umowy o zawieszeniu broni, koszty utrzymania wojsk niemieckich w Francji musi ponosić Francja sama.

Da Franca

Berlin (UP, am.) Informou-se de fonte fidedigna que a Alemanha recorre ás ameaças para obrigar o governo chefiado pelo Marechal Petain, em Vichy, a que se submetta aos planos do Hitler, atinentes á uma colaboraçã franco-alemã. Nas esferas bem informadas admite se como fracassada a tentativa da pressao germanica, salientando que a plataforma de Petain, não expressa indícios de cessão ás exigências teutas, que segundo se afirma, excedem ás condições estipuladas do armistício. Não se sabe qual seja o caracter das ameaças, porém se presume que Hitler tenha manifestado a sua resolução de por sob regime germanico todo o governo francez.

Vichy (Havas, fr.) A importância dos adiantamentos feitos pelo Banco de Franca, ao Estado, sem juros, a fim de ocorrer ao pagamento das despesas com as tropas de occupação, foi elevada de 65 a 73 bilhões de francos de acordo com a convenção entre o Banco e o Ministerio das Finanças. Como se sabe, de conformidade com as cláusulas do armistício, as despesas com a occupação allema ficaram a cargo da Franca.

Święta w Niemczech

Berlin. Brytyjskie radio donosi ze stolicy Rzeszy, że Hitler okazał nadzwyczajną łaskę dla święta Bożego Narodzenia przydziałem środków żywności, mianowicie 50 gr. sera i 100 gramów chleba na głowę. W ciągu trzech dni świat każdy Niemiec mógł spożyć dziennie po 25 gramów mięsa.

Berlin (BBC, ingl.) Hitler demonstrou uma magnanimidade extraordinaria elevando para os dias de Natal as raciones de queijo a 50 gramas por cabeça e de pão a 100 grs. Tambem foram elevadas as raciones de carne, de 25 gramas por pessoa, durante tres dias.

Poszukiwanie

Poszukuje JANA BAJA, ze wsi Grodzisko Dolne, pow. Łańcut, który przybył do Brazylji w 1935 roku, jako kolonista wraz z rodziną. Proszę o wiadomość na adres: Jakób Rydzik, calle Lavalle nr. 1474, piso 7 dept. A. — Buenos Aires, Rep. Argentina.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Atalariã A.B.C. e Fabrica de Roupas Feilas

Szujemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin, pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, brimów inho oraz palta męskie i damskie, Ubrania dla mężczyzn, chłopców SPRZEDAZ HURTOWNA I DETALICZNA

Kurytyba, P. Tiradentes 5, ró placu Gen. Marques. Tel. 2621

WYBIŁA GODZINA DLA Casa Nice

Ludzie, nie kupujcie ani nie wydajcie swych pieniędzy bez potrzeby. Tylko CASA NICE sprzedaje artykuły potrzebne i tanie. Oszczędzicie pieniądze, kupując w CASA NICE

Oto kilka cen z wielkiego wyboru, jaki mamy na składzie: Jedwab 2\$500 za metr, gabardyna 3\$500, ręczniki kąpielowe 3\$500, firanki 1\$500, chłta 700 rs., zefir 800 rs., brim 1\$200, sztuka płótna 7\$500, sztuka perkalu 9\$500, kapa na łódź 6\$, parasole 8\$000, spodnie dziecięce 1\$.

CASA NICE

Praça Tiradentes nr. 213 — Fone 893